

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja
Minister Spraw Wewnętrznych
i Administracji
DPP-OP-0717-3/2016/KK

Druk nr 575
Warszawa, 30 maja 2016 r.

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

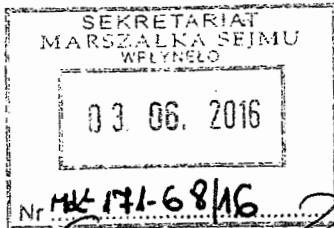
Działając na podstawie art. 19 ust. 22 *ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2015 r. poz. 355, z późn. zm.)*, uprzejmie przedstawiam

**- Informację na temat działalności Policji
za 2015 rok,**

określonej w art. 19 ust. 1-21 ustawy o Policji, w tym informacje i dane, o których mowa w art. 20 ust. 3 tej ustawy.

Z wyrazami szacunku

(-) Mariusz Błaszczak

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku

Działając na podstawie art. 19 ust. 22 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2015 r., poz. 355, z późn. zm.), uprzejmie przedstawiam informację na temat działalności Policji, określonej w art. 19 ust. 1-21 ustawy o Policji, w tym informacje i dane, o których mowa w art. 20 ust. 3 tej ustawy - za 2015 rok.

1. Informacja o działalności Policji, określonej w art. 19 ust. 1-21 ustawy o Policji.

Na podstawie art. 19 ustawy o Policji, sąd okręgowy może, w drodze postanowienia, zarządzić kontrolę operacyjną, na pisemny wniosek Komendanta Głównego Policji albo Komendanta Centralnego Biura Śledczego Policji, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, albo na pisemny wniosek komendanta wojewódzkiego Policji, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody prokuratora okręgowego właściwego ze względu na siedzibę składającego wniosek organu Policji. Przy czym, w przypadkach niecierpiących zwłoki, jeżeli mogłoby to spowodować utratę informacji lub zatarcie albo zniszczenie dowodów przestępstwa, Komendant Główny Policji, Komendant Centralnego Biura Śledczego Policji albo komendant wojewódzki Policji może zarządzić, po uzyskaniu pisemnej zgody właściwego prokuratora, kontrolę operacyjną, zwracając się jednocześnie do właściwego miejscowo sądu okręgowego z wnioskiem o wydanie postanowienia w tej sprawie. W razie nieudzielenia przez sąd zgody w terminie 5 dni od dnia zarządzenia kontroli operacyjnej, organ zarządzający wstrzymuje kontrolę operacyjną oraz dokonuje protokołarnego, komisyjnego zniszczenia materiałów zgromadzonych podczas jej stosowania.

Kontrola operacyjna może być zarządzona wyłącznie przy wykonywaniu czynności operacyjno – rozpoznawczych, podejmowanych przez Policję w celu zapobieżenia, wykrycia, ustalenia sprawców, a także uzyskania i utrwalania dowodów ściganych z oskarżenia publicznego, umyślnych przestępstw - wymienionych w art. 19 ust. 1 ustawy o Policji, gdy inne środki okazały się bezskuteczne albo będą nieprzydatne.

Jednocześnie należy wskazać, że na początku 2016 roku zostały znowelizowane przepisy ustawy o Policji dotyczące stosowania przez Policję kontroli operacyjnej.

Pierwsza z nowelizacji, tj. ustawa z dnia 15 stycznia 2016 r. o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 147) miała na celu dostosowanie polskiego porządku prawnego do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 30 lipca 2014 r., sygn. akt K 23/11, w którym Trybunał stwierdził, że wybrane przepisy ustaw regulujących funkcjonowanie służb państwowych uprawnionych do stosowania kontroli operacyjnej¹ są niezgodne z Konstytucją, w szczególności dlatego, że:

- nie przewidują niezależnej kontroli udostępniania służbom danych telekomunikacyjnych;

¹ Ustawy: o Policji, o Straży Granicznej, o kontroli skarbowej, o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych, o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu, o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego, o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym oraz o Służbie Celnej.

- nie przewidują gwarancji niezwłocznego, komisyjnego i protokolarnego zniszczenia materiałów zawierających informacje objęte zakazami dowodowymi, co do których sąd nie uchylił tajemnicy zawodowej bądź uchylenie było niedopuszczalne;
- nie zawierają regulacji dotyczących niszczenia danych niemających znaczenia dla prowadzonego postępowania.

Uchwalona nowelizacja zawiera rozwiązania prawne, które mają na celu zarówno dookreślenie obowiązujących w służbach procedur, jak i wprowadzenie całkiem nowych zasad postępowania w zakresie stosowania kontroli operacyjnej i pozyskiwania danych, zgodnych z wytycznymi zawartymi w wyroku Trybunału Konstytucyjnego.

Do wprowadzonych zmian w procedurze stosowania przez Policję kontroli operacyjnej należą w szczególności: określenie zamkniętego katalogu środków prowadzenia kontroli operacyjnej, wprowadzenie zasad postępowania z materiałami z kontroli operacyjnej, które mogą zawierać informacje objęte tajemnicą wykonywania zawodu zaufania publicznego, czy też ograniczenie długości okresu prowadzenia kontroli operacyjnej.

Natomiast ustawą z dnia 11 marca 2016 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 437) zostały uchylone przepisy art. 19 ust. 15a-15e ustawy o Policji związane z karnoprosesową procedurą wykorzystania dowodów uzyskanych w wyniku stosowania przez Policję kontroli operacyjnej, w szczególności ustanawiające tryb wykorzystania w postępowaniu karnym uzyskanego dowodu popełnienia innego przestępstwa niż objęte zarządzeniem kontroli operacyjnej, albo przestępstwa popełnionego przez inną osobę².

W 2015 r. organy Policji uprawnione do wnioskowania o kontrolę operacyjną zarejestrowały **8945** wniosków i zarządzeń o zastosowanie kontroli operacyjnej (w 2010 r. – 8339, w 2011 r. – 7370, w 2012 r. – 5995, 2013 r. – 6814, 2014 r. – 7975).

W omawianym okresie **51** wnioskom nie nadano dalszego biegu ze względu na ustanie przyczyn stosowania kontroli operacyjnej. Spośród zarejestrowanych wniosków - **252** nie uzyskało zgody na zarządzenie kontroli operacyjnej (w 2010 r. – 285, w 2011 r. – 563, w 2012 r. – 239, w 2013 r. – 245, w 2014 r. – 192), z czego:

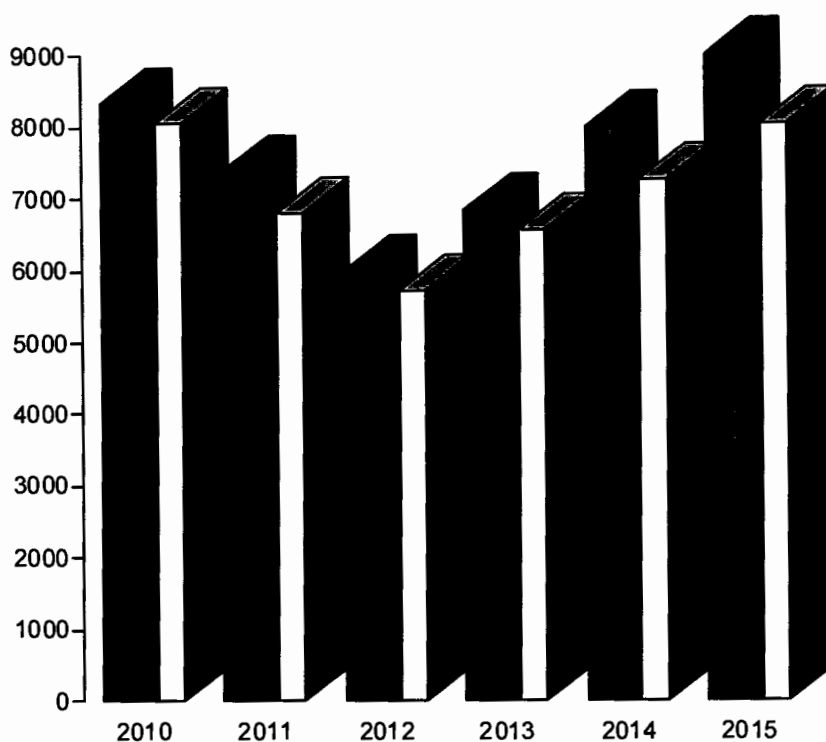
- **234** – właściwego prokuratora (w 2010 r. – 251, w 2011 r. – 464, w 2012 r. – 231, w 2013 r. – 227, w 2014 r. – 179),
- **18** - sądu okręgowego (w 2010 r. – 34, w 2011 r. – 99, w 2012 r. – 8, w 2013 r. – 18, w 2014 r. – 13).

Ogółem w 2015 r. zarządzono **8000** kontroli operacyjnych (w 2010 r. – 8053, w 2011 r. – 6807, w 2012 r. – 5724, w 2013 r. – 6540, w 2014 r. – 7215), w tym:

- **6809** - w trybie art. 19 ust. 1 ustawy o Policji, tzw. tryb zwykły (w 2010 r. – 6312, w 2011 r. – 5571, w 2012 r. – 4307, w 2013 r. – 4927, w 2014 r. – 6257),
- **1191** - w trybie art. 19 ust. 3 ustawy o Policji - przypadki niecierpiące zwłoki, czyli zarządzenie kontroli operacyjnej przez właściwy organ Policji, po uzyskaniu pisemnej zgody właściwego prokuratora, z jednoczesnym zwróceniem się do właściwego miejscowo sądu okręgowego z wnioskiem o wydanie postanowienia (w 2010 r. – 1741, w 2011 r. – 1236, w 2012 r. – 920, w 2013 r. – 932, w 2014 r. – 958).

² Uchylony art. 19 ust. 15 c ustawy o Policji stanowił, że:

„Jeżeli w wyniku stosowania kontroli operacyjnej uzyskano dowód popełnienia przestępstwa lub przestępstwa skarbowego, w stosunku do którego można zarządzić kontrolę operacyjną, popełnionego przez osobę, wobec której była stosowana kontrola operacyjna, innego niż objęte zarządzeniem kontroli operacyjnej, albo popełnione przez inną osobę, o zgodzie na jego wykorzystanie w postępowaniu karnym orzeka postanowieniem sąd, który zarządził kontrolę operacyjną albo wyraził na nią zgodę w trybie określonym w ust. 3, na wniosek prokuratora, o którym mowa w ust. 1.”

■ liczba zarejestrowanych wniosków i zarządzeń o zastosowanie kontroli operacyjnej
 ■ liczba wniosków które nie uzyskały zgody na zastosowanie kontroli operacyjnej
 □ liczba zarządzonych kontroli operacyjnych

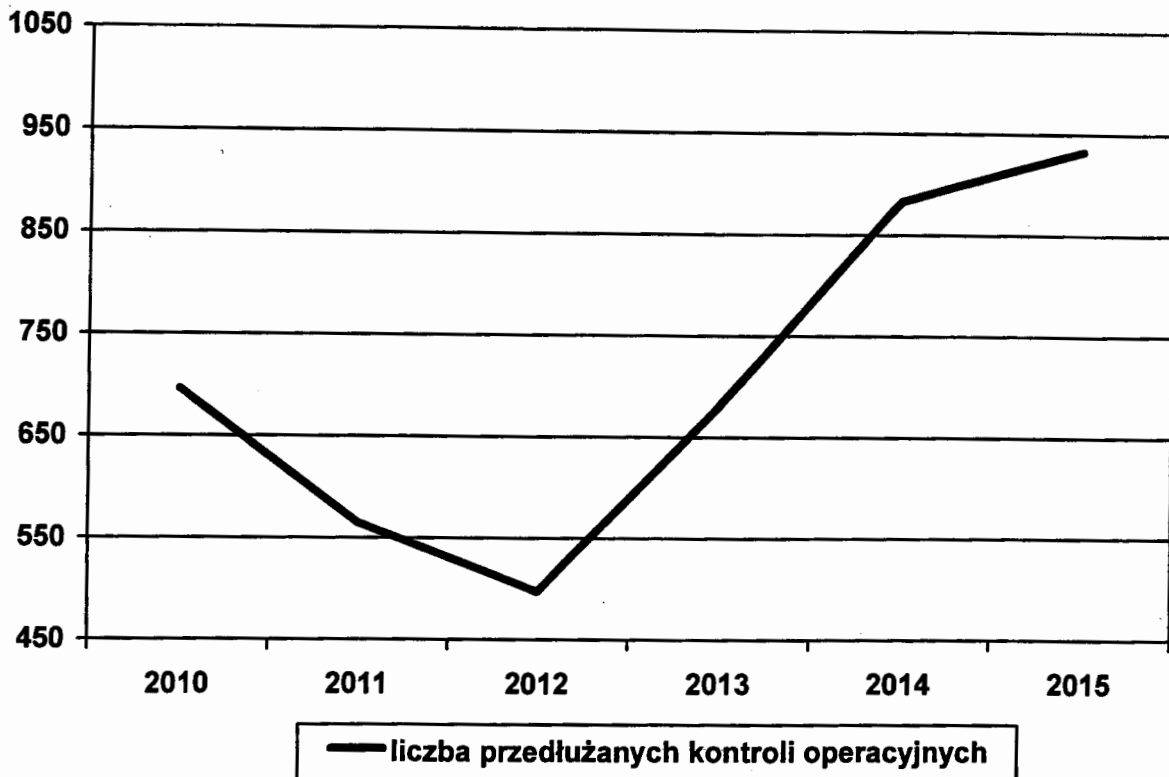
Zgodnie z art. 19 ust. 8 *ustawy o Policji*, kontrolę operacyjną zarządza się na okres nie dłuższy niż 3 miesiące. Sąd okręgowy może, na pisemny wniosek Komendanta Głównego Policji, Komendanta Centralnego Biura Śledczego Policji albo komendanta wojewódzkiego Policji, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody właściwego prokuratora, na okres nie dłuższy niż kolejne 3 miesiące, wydać postanowienie o jednorazowym przedłużeniu kontroli operacyjnej, jeżeli nie ustały przyczyny tej kontroli. Na mocy art. 19 ust. 9 *ustawy o Policji*, w uzasadnionych przypadkach, gdy podczas stosowania kontroli operacyjnej pojawią się nowe okoliczności istotne dla zapobieżenia lub wykrycia przestępstwa albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów przestępstwa, sąd okręgowy, na pisemny wniosek Komendanta Głównego Policji, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, mógł, wg stanu prawnego obowiązującego w okresie obejmującym prezentowane dane, wydać postanowienie o kontroli operacyjnej przez czas oznaczony również po upływie ww. okresów.³

W 2015 r. ogółem dokonano przedłużeń **933** kontroli operacyjnych (w 2010 r. – 696, w 2011 r. – 565, w 2012 r. – 497, w 2013 r. – 681, w 2014 r. – 883), z czego:

- **890** w trybie określonym w art. 19 ust. 8 *ustawy o Policji* (w 2010 r. – 672, w 2011 r. – 518, w 2012 r. – 488, w 2013 r. – 672, w 2014 r. – 852),

³ Zgodnie z art. 19 ust. 9 ustawy o Policji znowelizowaną ustawą z dnia 15 stycznia 2016 r. o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw (*Dz. U. poz. 147*), w uzasadnionych przypadkach, gdy podczas stosowania kontroli operacyjnej pojawią się nowe okoliczności istotne dla zapobieżenia lub wykrycia przestępstwa albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów przestępstwa, sąd okręgowy, na pisemny wniosek Komendanta Głównego Policji, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, może, również po upływie okresów, o których mowa w ust. 8, wydawać kolejne postanowienia o przedłużeniu kontroli operacyjnej na następujące po sobie okresy, których łączna długość nie może przekraczać 12 miesięcy.

- 43 w trybie określonym w art. 19 ust. 9 *ustawy o Policji* (w 2010 r. – 24, w 2011 r. – 47, w 2012 r. – 9, w 2013 r. – 9, w 2014 r. – 31).

W 2015 roku, wśród wszystkich stwierdzonych przez Policję przestępstw 25,9% stanowiły przestępstwa objęte katalogiem określonym w art. 19 ust. 1 *ustawy o Policji* (w roku 2014 było ich 22,2%). Zarządzonych zostało natomiast 8000 kontroli operacyjnych (w 2014 r. – 7215), co stanowi 0,9% kontroli operacyjnych w stosunku do ogólnej liczby przestępstw stwierdzonych (w 2014 r. – 0,8%) oraz 3,7% kontroli operacyjnych w stosunku do przestępstw stwierdzonych z katalogu, o którym mowa w art. 19 ust. 1 *ustawy o Policji* (w 2014 r. – 3,5%). Powyższe potwierdza, że kontrola operacyjna jest stosowana w przypadku najpoważniejszych przestępstw, wymienionych w art. 19 ust. 1 *ustawy o Policji*, tylko gdy inne środki okazały się bezskuteczne albo byłyby nieprzydatne.

2. Informacja o działalności Policji, określonej w art. 20 ust. 3 *ustawy o Policji*.

Zgodnie z art. 20 ust. 3 *ustawy o Policji*, jeżeli jest to konieczne dla skutecznego zapobieżenia przestępstwom określonym w art. 19 ust. 1 *ustawy o Policji* lub ich wykrycia albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów, Policja może korzystać z informacji dotyczących umów ubezpieczenia, a w szczególności z przetwarzanych przez zakłady ubezpieczeń danych podmiotów, w tym osób, które zawarły umowę ubezpieczenia, a także przetwarzanych przez banki informacji stanowiących tajemnicę bankową.

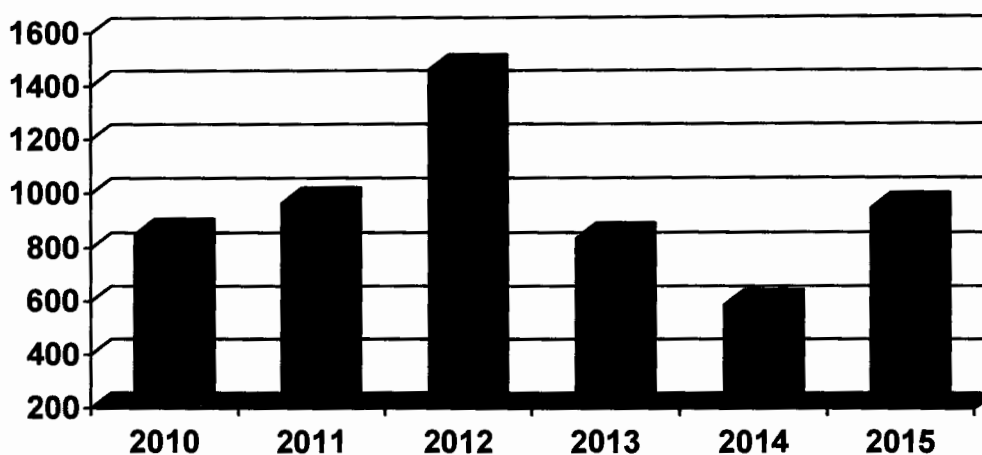
Powyższe informacje i dane, udostępnia się na podstawie postanowienia wydanego na pisemny wniosek Komendanta Głównego Policji, Komendanta Centralnego Biura Śledczego Policji albo komendanta wojewódzkiego Policji przez sąd okręgowy właściwy miejscowo ze względu na siedzibę wnioskującego organu.

Po rozpatrzeniu wniosku sąd, w drodze postanowienia, wyraża zgodę na udostępnienie informacji i danych wskazanego podmiotu, określając ich rodzaj i zakres, podmiot zobowiązany do ich

udostępnienia oraz organ Policji uprawniony do zwrócenia się o przekazanie informacji i danych albo odmawia udzielenia zgody na udostępnienie informacji i danych.

Na postanowienie sądu w powyższych sprawach, organowi Policji wnioskującemu o wydanie postanowienia, przysługuje zażalenie.

W 2015 r. Policja, na podstawie art. 20 ust. 3 *ustawy o Policji*, wnioskowała o ujawnienie tajemnicy ubezpieczeniowej lub tajemnicy bankowej w **945** przypadkach (w 2010 r. – 851, w 2011 r. – 965, w 2012 r. – 1461, w 2013 r. – 836, w 2014 r. – 587). Sąd w **911** przypadkach wydał postanowienie o udzieleniu Policji informacji stanowiących tajemnicę bankową i w **29** przypadkach wyraził zgodę na udostępnienie informacji stanowiących tajemnicę ubezpieczeniową. W **5** przypadkach sąd wydał postanowienie o odmowie udzielenia informacji stanowiącej tajemnicę bankową (dotychczas takie postanowienia zostały wydane w 2010 r. – 4, w 2011 r. – 1, w 2012 r. - 10). W przypadku informacji stanowiącej tajemnicę ubezpieczeniową nie wydano postanowienia o odmowie udzielenia takiej informacji (dotychczas jedynie w 2012 r. sąd wydał 2 postanowienia o odmowie udzielenia informacji stanowiącej tajemnicę ubezpieczeniową). W **58** przypadkach sąd wydał postanowienie o zawieszeniu obowiązku informowania podmiotu zainteresowanego, na podstawie art. 20 ust. 11 *ustawy o Policji* (w 2010 r. – 16, w 2011 r. – 35, w 2012 r. – 41, w 2013 r. – 59, w 2014 r. - 54).

■ liczba wniosków o ujawnienie tajemnicy bankowej lub ubezpieczeniowej

z wyłączeniem incydentów

Mariusz Błaszczak
Mariusz Błaszczak